

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/23/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715208319
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715208319.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľky Ing. Q. W., štátnej občianky W. republiky, bytom V., K. slobody XXXX/XX proti odporcovi Y. W., štátnemu občanovi slovenskej republiky, bytom V., X. S. 12XX, v konaní zastúpenému ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA ŠTRBÁŇ, s.r.o., so sídlom Púchov, dvory 1932, IČO 36 867 454, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej W., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, na odvolania odporcu, otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/107/2015-75 zo dňa 30. novembra 2015 v spojení s opravným uznesením č.k. 11P/107/2015-86 zo dňa 25. Januára 2016, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o výživnom otca na maloletú W. m e n í tak, že otec je p o v i n n ý prispievať výživným na maloletú W. po 150,-eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva účastníkov, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletej W..

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok 66,- eur z návrhu na začatie konania p o t v r d z u j e .
Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozviedol manželstvo navrhovateľky Ing. W. Q., rod. U., nar. XX.X.XXXX a odporcu Y. W., nar. X.X.XXXX, uzatvorené dňa 16.10.2010 pred Matričným úradom v Púchove, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Púchov, vo zväzku 13, ročník 2010, na strane 62, pod poradovým číslom 80. Rodičovské práva a povinnosti k maloletej W. pochádzajúcej z manželstva účastníkov upravil na čas po rozvode tak, že maloletú W. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú vychovávať, zastupovať a spravovať majetok v bežných veciach, otcovi uložil povinnosť prispievať výživným na maloletú W. po 250,-eur mesačne, od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné bude zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej a schválil dohodu rodičov ohľadne styku s maloletou, podľa ktorej je otec oprávnený stýkať sa s mal. W. dvakrát v mesiaci počas víkendov od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že pred každým takýmto stykom tri dni dopredu oznámi matke, ktorý víkend príde pre dieťa, pričom dieťa si bude preberať a odovzdávať pred bytom matky a matka sa zaväzuje dieťa vždy pripraviť s jeho osobnými vecami. Ďalším výrokom rozsudku súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť na účet Slovenská pošta, a.s.- prevádzkovateľ systému, IČ: 36 631 124, Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica titulom súdneho poplatku 66,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Nakoniec o náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd prvého stupňa tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia vo veci samej súd prvého stupňa uviedol, že výsledky vykonaného dokazovania posúdil podľa § 18, § 23 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1, § 62 ods. 1 a podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania

mal za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené. Obaja účastníci zhodne uviedli, že nemajú záujem na obnovení manželského spolužitia. Súd ako príčinu rozvratu manželstva ustálil skutočnosť, že odporca sa nie vždy vhodne správal voči navrhovateľke, túto svojim celkovým správaním dehonestoval, urážal a ponižoval, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že jej poslal finančné prostriedky na účet s poznámkou, „že za sexuálne služby“, pričom k tomuto uviedol, že to myslel zo žartu. Jednoznačne takéto správanie zo strany odporcu vyvolávalo u navrhovateľky odmietavý postoj ďalej žiť s odporcom s tým, že odporca takýmto spôsobom sa mal správať aj k maloletej. Táto skutočnosť však nebola preukázaná. Na základe týchto skutočností potom súd manželstvo účastníkov rozviedol a vzhľadom k vyjadreniu opatrovníka potom súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o maloletú vzorne stará. Pri určení výživného súd vychádzal z potrieb maloletej, ako aj možností oboch rodičov. Otec v súčasnej dobe zarába netto takmer raz toľko, ako navrhovateľka. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Vzhľadom na zdravotný stav maloletej, ako aj náklady, ktoré má matka v súvislosti so zabezpečovaním predškolskej dochádzky, stravy v škole a iných nákladov spojených s výživou dieťaťa, potom súd dospel k záveru, že výška 250,- eur mesačne je adekvátna čiastka, ktorú otec je schopný zo svojho príjmu platiť. Na základe týchto skutočností potom súd upravil výživné na 250,- eur s tým, že súd sa nestotožnil s návrhom matky, že výživné by malo byť vo výške 450,- eur, nakoľko takáto suma by reálne neodzrkadľovala skutočné potreby dieťaťa. V zmysle § 25 ods. 1 Zákona o rodine súd schválil dohodu rodičov ohľadne styku, kde rodičia síce uviedli, že sú schopní sa dohodnúť, ale odporca trval na tom, že chce, aby uvedená dohoda tvorila súčasť rozhodnutia, preto súd o úprave styku schválil medzi rodičmi dohodu. Nakoľko uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/107/2015-44 zo dňa 14.9.2015 bola navrhovateľka oslobodená od súdnych poplatkov, podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. zaviazal súd odporcu k povinnosti zaplatiť 66,- eur na účet Slovenská pošta, a.s.- prevádzkovateľ systému, IČ: 36 631 124, Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 144 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým mu bolo určené výživné na maloletú W. a do výroku, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 66,- eur z návrhu na začatie konania podal včas odvolanie odporca, otec maloletej. Uviedol, že určená výška výživného je neúmerne vysoká s ohľadom na vek a oprávnené potreby maloletého dieťaťa. Matka už pred súdom prvého stupňa uviedla, že spláca množstvo úverov a podľa odporcu ide o úvery, ktoré spotrebovala pre zachovanie vlastnej životnej úrovne a nie v prospech maloletej W.. Výživné určené otcovi tak pôjde z veľkej časti na splácanie týchto úverov. Matka súd zavádzala aj pokiaľ ide o výdavky na výživu maloletej. Tvrdila, že na lieky na imunitu vynaloží 15,- eur mesačne. Maloletá W. však žiadne lieky pravidelne neužíva. Matka nikdy otcovi, keď si bral maloletú na víkend nedala pre ňu žiadne lieky. Okrem toho účastníci dlhodobo žili v spoločnej domácnosti a poznajú si navzájom svoje zdravotné pomery. Otec je tak presvedčený, že maloletá žiadne lieky pravidelne neužíva. Pokiaľ ide o hlavný výdavok matky, splácanie hypotekárneho úveru, otec je na tomto úvere spoludlžníkom, pričom mu neustále chodia upomienky kvôli nezaplateniu niektorej splátky úveru. Výdavok matky 180,- eur na spotrebu benzínu pri cestách do práce vlastným motorovým vozidlom by tiež nemusela matka vynakladať. Cesta vlakom alebo autobusom je lacnejšia a vlakom aj rýchlejšia. Matka však nemá záujem sa uskromniť tak, aby sa mohla adekvátne podieľať na výžive maloletej dcéry. Výživné od otca by tak používala nie pre maloletú ale pre seba a svoje potreby. Otec ďalej poukázal na to, že maloletá má 4,5 roka, nenavštevuje žiadne krúžky, nie je chorá a nevenuje sa žiadnej takej činnosti, ktorá by odôvodňovala súdom určené výživné. Na druhej strane on už nežije u svojej matky, kde neboli vhodné podmienky na styk s maloletou Sofiou a teraz tak platí nájomné 280,- eur mesačne. Okrem toho príjem zo zamestnania, z ktorého súd prvého stupňa vychádzal bol výsledkom jeho nadčasov a odmien ako aj priznaného 13. platu. Tiež musí svojej matke splácať dlh 4.000,- eur, ktoré peniaze im jeho matka poskytla na vyplatenie úveru, ktorý si s matkou maloletej brali na dovolenku a ktoré peniaze ale matka maloletej použila pre svoju potrebu. Poukázal aj na to, že pred súdom prvého stupňa nemal možnosť vyjadriť sa k vykonávanému dokazovaniu a skutočnostiam uvádzaným navrhovateľkou a keď sa svojho práva domáhal, súd prvého stupňa mu toto neumožnil. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu, ktorým bol odporca zaviazaný k povinnosti zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania, odporca poukázal na to, že súd prvého stupňa ho na začiatku pojednávania neoboznámil s tou skutočnosťou, že navrhovateľka je oslobodená súdom od súdnych poplatkov, čím došlo k porušeniu § 138 ods. 3 O.s.p.. Okrem toho podľa odporcu v tomto prípade neboli splnené podmienky pre oslobodenie navrhovateľky od súdnych poplatkov. Navrhovateľka má primeraný príjem zo zamestnania a odporca jej mesačne posielal na výživné 150,- eur na maloletú a platil za ňu úver po 80,- eur mesačne, ktorý si navrhovateľka vzala za trvania manželstva bez jeho vedomia. Navrhovateľka si tiež neustále kupovala a kupuje nové nepotrebné veci, čo má za následok, že nemá dostatok finančných prostriedkov, čím

docielila oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky. Z uvedených dôvodov odporca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o výživnom na maloletú W. tak, že jemu ako otcovi bude uložená povinnosť platiť na maloletú výživné v sume 150,- eur mesačne a pokiaľ ide o povinnosť odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a navrhovateľke odňal priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Alternatívne odporca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Matka maloletej W. k podanému odvolaniu otca písomne uviedla, že celé odvolanie otca je len atakom na jej osobu podložené výmyslami a nepodloženými skutočnosťami. Otec maloletej si počas spoločného života účastníkov na úkor rodine šetril úspory. Výživné určené súdom nekráti jeho rozpočet, len kráti jeho potreby míňať po krčmách a uspokojovať jeho potreby. Otec nemá právo posudzovať zdravotný stav maloletej W., nakoľko sa riadne nepodieľal na jej výchove, nenavštevoval s ňou lekárku a nemá prehľad o to, čo užíva a aký má zdravotný stav. Matka ani nemohol otca dať na víkend pre dcéru lieky, pretože otec nerešpektoval súdne rozhodnutie a od 30.11.2015 nemal maloletú ani raz cez víkend. Výživné na dcéru, ktoré určil otcovi prvostupňový súd je primerané. Matka dcére zabezpečuje bývanie, a náklady naň sú 500,- eur mesačne /hypotéka, nájomné, elektrina, plyn/. K tomu treba pripočítať náklady na škôlku, stravu, ZRPŠ, lieky, výlety a oblečenie. Náklady na dochádzanie do práce sú oprávnené. Vlakom cesta trvá rovnako dlho ale neumožňuje matke, aby maloletú vystrojila ráno do škôlky a ešte prišla aj včas do práce. Na druhej strane otec maloletej používa vozidlo pri cestách do práce, ktorú má vzdialenú asi 2 km od miesta bydliska. Matka v konaní pred súdom prvého stupňa nepreukazovala svoje potreby ale reálne výdavky. Výška príjmu otca umožňuje tomuto výživné určené súdom prvého stupňa platiť. Pokiaľ ide o povinnosť odporcu zaplatiť súdny poplatok navrhovateľka uviedla, že sudca prvostupňového súdu na začiatku pojednávania uviedol, že ona sama bola od súdnych poplatkov oslobodená. Nechápe ako môže odporca žiadať, aby sa jej odňalo oslobodenie od súdnych poplatkov, keď ona sama pravdivo uviedla všetky skutočnosti a odporca sám má peniaze na krčmy, nákupy ošatenia v OC Laugarico, finančné dotovanie kamarátov, právnik.

Kolízny opatrovník maloletej W. k odvolaniu otca maloletej písomne uviedol, že matka zabezpečuje o maloletú riadnu starostlivosť, maloletá navštevuje materskú škôlku, kde matka platí poplatky za stravu, poplatok škôlke a združeniu rodičov školy. Maloletá býva často chorá, z dôvodu oslabenej imunity užíva lieky, na ktoré matka pripláca. Otec sa o maloletú zaujíma, stretáva sa s ňou, na jej výživu pravidelne prispieva. Kolízny opatrovník navrhol, aby odvolací súd určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej W. podľa odôvodnených potrieb dieťaťa, s prihliadnutím na majetkové a zárobkové možnosti oboch rodičov.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti vo výroku o určení výživného otca na maloletú W. zmeniť podľa § 220 O.s.p. a v napadnutej časti vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok 66,- eur z návrhu na začatie konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť ako vecne správny z nasledovných dôvodov:

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. O.s.p. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia v časti určenia výživného otca na maloletú W. a konania mu predchádzajúceho, oboznámením sa s obsahom spisu, ako aj preskúmaním otázok, ktoré boli v odvolaní vznesené, riadiac sa zásadami obsiahnutými v ustanovení § 62 ods. 1 až 4 Zákona o rodine sa nestotožnil s výškou výživného určenou prvostupňovým súdom.

V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaním zistené, že z manželstva účastníkov konania, ktoré prvostupňový súd rozviedol, pochádza maloleté dieťa, W., preto v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine bolo potrebné rozhodnúť o rodičovských právach a povinnostiach účastníkov konania ako rodičov k tomuto maloletému dieťaťu, vrátane určenia výšky výživného, ktorým bude na výživu maloletej W. prispievať ten z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, teda odporca ako otec maloletej.

Súdom prvého stupňa bolo zistené, že maloletá W., ktorá má v súčasnosti 5 rokov, navštevuje materskú škôlku. S dochádzkou do škôlky sú spojené výdavky platené matkou a to 60,- eur ročne poplatok za škôlku, 28,- eur mesačne za stravu v škôlke. Výdavky 15,- eur mesačne na lieky pre maloletú W., ktoré matka pri výsluchu pred súdom prvého stupňa uviedla, neboli preukázané žiadnym z dôkazov, ktoré boli vykonané pred súdom prvého stupňa. Okrem toho matka pri podaní návrhu pri vyčíslení príjmov a výdavkov sama uviedla, že tieto výdavky na lieky pre dcéru sú 10,- eur mesačne. Ani náklady v takejto výške však z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa nevyplývajú. Súdom prvého stupňa bolo ďalej vykonaným dokazovaním zistené, že navrhovateľka, matka maloletej je zamestnaná a príjem zo zamestnania má v priemere 556,52 eur mesačne v čistom. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Odporca je tiež zamestnaný a jeho príjem zo zamestnania je v priemere 920,- eur mesačne v čistom. Ani on inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Výživné, stanovené odporcovi ako otcovi maloletej W., súdom prvého stupňa považoval odvolací súd za nezodpovedajúce zásadám stanoveným v § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Prvostupňovým súdom určené výživné je neprimerane vysoké a nezodpovedá v konaní zistením odôvodneným potrebám maloletej W.. Vychádzajúc zo skutkového stavu, zisteného súdom prvého stupňa, je zrejmé, že maloletá W. nemá zvýšené odôvodnené potreby, ktoré by sa premietli do zvýšených nákladov potrebných na jej výživu. Nevenuje sa žiadnej platenej voľno časovej činnosti, nenavštevuje žiadny krúžok a nebolo preukázané, že by mala zhoršený zdravotný stav a tento by si vyžadoval zvýšené výdavky. Za tohto stavu odvolací súd dospel k záveru, že výživné od otca zodpovedajúce odôvodneným potrebám maloletej W., s prihliadnutím na skutočnosť, že vyživovaciu povinnosť k maloletej má aj jej matka /hoci ju táto v súčasnosti v prevažnej miere plní osobnou starostlivosťou o maloletú/, je dôvodné určiť v sume 150,- eur mesačne. Takáto výška výživného od otca pre maloletú W. v súčasnosti zodpovedá primeraným a objektívne zisteným potrebám tohto maloletého dieťaťa ako aj schopnostiam a možnostiam odporcu ako otca plniť si vyživovaciu povinnosť. Určenie vyššej sumy výživného od otca pre maloletú W. nemožno odôvodniť nákladmi, ktoré jej matka má na splácanie hypotekárneho úveru. Nejde o záväzok maloletej W. ale záväzok jej rodičov a tento môže byť vyporiadavaný a zohľadňovaný len vo vzťahu medzi nimi, napríklad pri vyporiadavaní bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov.

Odvolací súd pritom dodáva, že pokiaľ v budúcnosti dôjde k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa alebo niektorého z účastníkov, napr. v súvislosti s nástupom maloletej na základnú školu, môže matka maloletej požiadať o zvýšenie vyživovacej povinnosti.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti vo výroku o určení výživného otca na maloletú W. na čas po rozvoze manželstva podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať výživným na maloletú W. po 150,-eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva účastníkov, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletej Sofie.

Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvého stupňa v druhej napadnutej časti, vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 66,- eur, tu považuje odvolací súd po preskúmaní veci rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne.

V zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený, pričom túto povinnosť odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov uznesením súdu prvého stupňa č.k. 11P/107/2015-44 O.s.p. a súdny poplatok z návrhu na začatie

konania v sume 66,- eur nezaplatila. Toto rozhodnutie je právoplatné a odvolací súd nezistil v konaní žiadne okolnosti, pre ktoré by mal navrhovateľke podľa § 138 ods. 5 O.s.p. toto oslobodenie odňať. Odporcove tvrdenia o nezodpovednom utrácaní navrhovateľky neboli ničím preukázané. Naopak v konaní preukázaný príjem navrhovateľky zo zamestnania a jej nevyhnutné výdavky /na bývanie, stravu a podobne/ a skutočnosť, že má vyživovaciu povinnosť k maloletej W., ktorá s ňou žije v spoločnej domácnosti odôvodňovali a odôvodňujú oslobodenie navrhovateľky od súdnych poplatkov v tomto konaní.

Keďže navrhovateľka bola od súdnych poplatkov oslobodená, súd na jej návrh manželstvo účastníkov rozviedol a odporca sám v konaní od súdnych poplatkov oslobodený nebol a súd prvého stupňa mu ani napadnutým rozsudkom nepriznal proti navrhovateľke právo na náhradu trov konania, správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že poplatková povinnosť prešla podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch na odporcu. Všetky podmienky prechodu poplatkovej povinnosti na odporcu boli kumulatívne v konaní splnené a rozhodnutie súdu prvého stupňa o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 66,- eur je preto vecne správne a preto odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. .

O náhrade trov konania účastníkov rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože v tejto časti konania /vyživné na maloleté dieťa/ išlo o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.